

Hepatit B hos barn

Information till vårdnadshavare och förhållningsregler
Smittskyddsläkarnas smittskyddsblad

Vad är hepatit B?

Hepatit B är ett virus som infekterar levern. Infektionen kan läka snabbt eller bli långvarig (kronisk infektion). Om läkning sker är man inte smittsam medan en kronisk infektion innebär smittsamhet. Barn som infekterats har oftast inga symtom eller besvär av infektionen. En del kan utveckla tilltagande inflammation i levern. Medicinsk behandling kan då behövas. Det är därför viktigt att barnet undersöks regelbundet hos sin behandlande läkare. Läkibesök och eventuell behandling är kostnadsfria.

Smittvägar

Hepatit B kan smitta genom att man får smittsamt blod på slemhinna eller skadad hud, vilket kan ske vid nära kontakt inom familjen. En smittad mor kan överföra infektion till sitt barn i samband med förlossningen.

Hepatit B smittar också sexuellt, där smittriskerna är stora vid alla former av samlag/sexuell kontakt. Även att dela injektionsverktyg med en hepatit B-smittad person utgör en stor risk för smitta. Smittöverföring kan effektivt förebyggas genom vaccination. De av barnets familjemedlemmar, närstående (sexualpartners) och förskolekamrater, som behöver vaccineras, kommer att erbjudas detta kostnadsfritt. Detta gäller även nya familjemedlemmar som tillkommer.

När smittar inte hepatit B?

Hepatit B smittar inte via kramar, pussar eller tårar. Avföring, urin, kräkning eller snuva som inte är blodtillblandad smittar inte heller. Blod på oskadad hud utgör inte heller någon smittrisk.

Smittspårning

Barnets behandlande läkare ansvarar för smittspårning och syftet är att hitta andra som kan vara smittade.

Information till barnet

Med stigande ålder och mognad bör barnet få information om smittan och smittrisker och börja ta eget ansvar för att minska risken för smittspridning. Det är lämpligt att vårdnadshavare och behandlande läkare tillsammans bedömer när och hur barnet ska informeras. När barnet når puberteten är det viktigt att tänka på information och förhållningsregler vid sexuell kontakt. Patientinformationsbladet till vuxna bör då användas.

Vårdnadshavarens ansvar

Fram till dess att barnet kan ta eget ansvar, är det barnets vårdnadshavare, som ansvarar för att smittrisker undviks och att givna förhållningsregler följs.

Barnomsorg och skola

Det är viktigt att vårdnadshavare i god tid innan barnet ska börja i förskola/skola informerar behandlande läkare. Innan start i förskola ska övriga barn och personalen i förskolegruppen erbjudas kostnadsfri vaccination, vilket behöver planeras. När barnet börjar skolan anses smittrisen så låg att någon vaccination av klasskamrater inte behövs. Det brukar vara bra att ansvariga för barnomsorg/skola informeras om att barnet har en smittsam hepatit B. Hur informationen ska ges bestäms i samråd mellan vårdnadshavare och behandlande läkare. Vårdnadshavaren måste först ge sitt samtycke. Skolhälsovården ska alltid informeras.

Hygienråd

- Var noga med att lägga förband även på små sår.
- Om någon hjälper barnet med såromläggning ska denne använda plasthandskar.
- Förpacka nedblodat materiel noga innan det kastas.
- Kläder med blodspill tvättas i maskin.
- Blodfläckar på exempelvis golv torkas bort med engångsmaterial som slängs. Tvätta sedan noga med vatten och rengöringsmedel.

Förhållningsregler som barnet måste följa för att inte smitta någon annan.

Vårdnadshavare ansvarar för att förhållningsreglerna följs.

- Barnet måste komma på de återbesök som barnets behandlande läkare anser nödvändiga.
- Du måste berätta att barnets blod är smittsamt när barnet söker sjukvård (även skolhälsovård) eller tandvård.
- Du måste berätta att barnets blod är smittsamt om barnet ska ta hål i öronen, tatuera sig eller få annan behandling där det kan bli en hudblödning, t.ex. piercing.
- Om någon får barnets blod i hudsår, ögon, näsa eller mun skölj omgående med vatten. Du måste informera personen om att blodet är smittsamt med hepatit B och att han/hon snarast ska ta kontakt med sin vård-/hälsocentral, närmaste infektionsklinik eller 1177/Vårdguiden för ställningstagande till kostnadsfri vaccination.
- Låt inte barnet dela toalettartiklar, som tandborste, med andra.
- Barnet får inte ge blod eller donera organ eller vävnad för transplantation.
- När barnet når puberteten ska det ha kunskap om risk för sexuell smittöverföring. Information ges i samråd med behandlande läkare. Patientinformationsbladet till vuxna med hepatit B bör då användas.

Hepatit B är en så kallad allmänfarlig sjukdom enligt smittskyddslagen. Barnets vårdnadshavare ansvarar för att barnet följer de förhållningsregler som behandlande läkare ger fram till dess att barnet kan ta eget ansvar. Barnets vårdnadshavare kan begära att smittskyddsläkaren i det län barnet är bosatt omprövar förhållningsreglerna.